

TOIMINNALLINEN TASA-ARVOSUUNNITELMA JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

2017 - 2019

HELILÄN KOULU

LAADITTU 16.11.2017

PÄIVITETTY 29.5.2018

1. Tasa-arvolaki ja tasa-arvosuunnitelman laadintavelvoite

Tasa-arvolaki velvoittaa edistämään sukupuolten tasa-arvoa koulutuksessa. Viranomaisten ja koulutuksen järjestäjien sekä muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että tytöillä ja pojilla sekä naisilla ja miehillä on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen sekä että opetus, tutkimus ja oppiaineisto tukevat tämän lain tarkoituksen toteutumista. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa lasten ikä ja kehitys huomioon ottaen. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5 §)

Tasa-arvolaki kieltää syrjinnän sukupuolen perusteella. Koulu ei saa toimia siten, että oppilas joutuu epäedullisempaan asemaan sukupuolensa perusteella. Tasa-arvolaki kieltää myös sukupuoleen perustuvan ja seksuaalisen häirinnän samoin kuin syrjinnän sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 7 §)

Viranomaisten, koulutuksen järjestäjien ja muiden koulutusta tai opetusta järjestävien yhteisöjen sekä työnantajien tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 6 c §)

Koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että vuosittain laaditaan oppilaitoskohtaisesti tasa-arvosuunnitelma yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa. Suunnitelma voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää: 1) selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta; 2) tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi; 3) arvio aikaisempaan tasa-arvosuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista. Erityistä huomiota tulee kiinnittää oppilas- tai opiskelijavalintoihin, opetuksen järjestämiseen, oppimiseroihin ja opintosuoritusten arviointiin sekä seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Vuosittaisen tarkastelun sijasta suunnitelma voidaan laatia enintään kolmeksi vuodeksi kerralla. (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 5 a §)

2. Yhdenvertaisuuslaki ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) kieltää syrjinnän iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Yhdenvertaisuuslain mukaan koulutuksen järjestäjän ja

tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Lisäksi opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi

3. TOIMINNALLINEN TASA-ARVOSUUNNITELMA JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA KOTKASSA

Kotkan kaupunki on laatinut kaupunginhallituksen hyväksymän toimenpideohjelman tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi 2017 - 2019. Kotkan kouluissa noudatetaan tätä toimenpideohjelmaa henkilöstön osalta.

4. TOIMINNALLINEN TASA-ARVOSUUNNITELMA JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA KOULUISSA

Kouluilla on tärkeä tehtävä sukupuolten välisen tasa-arvon edistämässä ja sukupuolitetouden lisäämisessä. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat koko koulun asia, ja toimintakulttuurin kehittämistä tehdään kaikkien sidosryhmien kanssa. Osa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tavoitteista sisältyy jo opetussuunnitelmiin.

Laki ja ohjeistus mahdollistavat toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhdistämisen yhdeksi suunnitelmaksi. Koska tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät käsitteet ja arvoisältö ovat osittain lomittaisia, Kotkalaisissa kouluissa noudatetaan em. periaatetta. Kukin koulu laatii yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden tai opiskelijoiden kanssa oman toimintasuunnitelmansa.

Koulukohtainen toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain tarpeellisilta osin ja liitetään omana erillisenä liitteenään koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Suunnitelma hyväksytään lukuvuosisuunnitelman hyväksymisen yhteydessä (opetustoimenjohtaja).

Toimintasuunnitelma on voimassa kolme vuotta.

5. KOULUN TASA-ARVOTILANNE JA YHDENVERTAISUUDEN TOTEUTUMINEN

Koulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilannetta ei ole aiemmin selvitetty varsinaisilla tasa-arvosuunnitelmaa varten kohdennetuilla kyselyillä. Tasa-arvoon liittyviä asioita on tiedusteltu oppilailta välillisesti aiemmin esimerkiksi kouluterveyskyselyillä, Kiva-koulu kartoituksella sekä tukioppilaille ja oppilaskunnan hallitukselle tehdyillä kyselyillä. Jokainen opettaja ohjaa oppilaita sukupuolten tasa-arvoon omassa oppiaineessaan ja kouluyhteisön kaikessa toiminnassa. Vuoden 2017 aikana suunnitellaan ja toteutetaan kartoitus koulun

yhdenvertaisuus ja tasa-arvo tilanteen selvittämiseksi. Tulosten perusteella arvioidaan mahdolliset kehittämiskohteet ja suunnitellaan toimenpiteet.

6. TASA-ARVOTYÖN SUUNNITTELUVASTUU

Vastuun koulun tasa-arvotyöstä ottaa koulun oppilashuoltoryhmä yhteistyössä oppilaiden ja henkilöstön kanssa.

7. TOIMENPITEET

Jakson 2017-2019 tavoitteet tarkentuvat syksyllä 2017.

Lukuvuosittain toteutettavat teemapäivät kirjataan koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

Kuluvan lukuvuoden aikana kehitetään monialaisia oppimiskokonaisuuksia ja niiden teemat valitaan lukuvuosittain. Yhteistyötä tehdään säännöllisesti nuorisotoimen, seurakunnan, seurakunnan erityisnuorisotyön, liikuntajärjestöjen sekä monikulttuurisuuskeskus Myllyn kanssa. Oppilashuollollista yhteistyötä tehdään oppilaan edun ja oppilashuoltolain mukaisesti eri toimijoiden kanssa.

Oppiainekohtaisia painotuksia esimerkiksi sukupuolen mukaan ei ole. Valinnaisaineet ovat valittavissa yhtäläisesti kaikille oppilaan oman kiinnostuksen mukaan.

Käsityöryhmissä on sekä tyttöjä että poikia. Lukuvuonna 2016-2017 liikunnan valinnaiset kurssit sekä 6. luokan liikuntaryhmät ovat sekaryhmiä. Syksystä 2017 alkaen kaikki liikuntaryhmät Helilän koulussa pyritään järjestämään sekaryhminä.

Kaikilla oppilailla on yhdenvertainen mahdollisuus hakeutua oppilaskunta- ja tukioppilastoimintaan.

7.1. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ottaminen huomioon TET-jaksojen suunnittelussa

Oppilaita kannustetaan valitsemaan TET-paikka oman mielenkiinnon mukaan.

7.2. Opintoja koskevat valinnat

Oppilaat valitsevat jatko-opintopaikkansa oman kiinnostuksen ja taipumuksensa mukaan. Aloille, joilla on toista sukupuolta alle 30%, saa vähemmistösukupuoli lisäpisteitä valintaan. Kaikkien oppilaiden kohdalla käydään ohjaavaa keskustelua jatko-opiskelumahdollisuuksista, mutta oppilas tekee lopullisen valinnan itse ja huoltajan kanssa käydyn keskustelun pohjalta.

7.3. Painotettuun opetukseen hakeutuminen

Helilän koulussa ei ole painotettua opetusta.

8. TIEDOTTAMINEN

Koulun rehtori päättää ja valitsee kulloiseenkin tilanteeseen ja ajankohtaan sopivimman, joustavan tavan tiedottaa oppilaiden huoltajille ja muille yhteistyötahoille tasa-

10.1.1. Opetus ja ohjaus

51% vastanneista oli sitä mieltä, että kuluneen lukuvuoden aikana ei ole kokenut, että oppilaan sukupuoli vaikuttaa siihen, miten opettaja kohtelee häntä. 81 % vastanneista ilmoitti, että viimeisen lukuvuoden aikana ei ole huomannut, että sukupuoli vaikuttaa oppilaan opintasuoritusten arviointiin. Vastaajista 70 % oli sitä mieltä, että opettajat eivät aseta erilaisia vaatimuksia oppilaan sukupuolen perusteella. 86 % vastasi, että kaikkia kannustetaan yhtä paljon sukupuolesta riippumatta. 95 % vastaajista oli sitä mieltä, että tyttöjen sallitaan ilmaista mielipiteitään tunneilla. Poikien kohdalla vastaava luku oli 86 %.

Vastaajista 69 % koki, että poikia kannustetaan tekemään heitä itseään kiinnostavia oppiainevalintoja, tyttöjen kohdalla 76 %. Vastaajista 51 % oli sitä mieltä, että poikia ei rohkaista tutustumaan perinteisiin naisvaltaisiin ammatteihin. Puolestaan 55 % vastanneista oli sitä mieltä, että tyttöjä rohkaistaan tutustumaan perinteisiin miesvaltaisiin ammatteihin.

10.1.2. Oppikirjat ja muu oppiaineisto

Oppikirjoissa tai muissa opetusaineistoissa on perinteisiä sukupuolirooleja noudattavia tekstejä ja kuvia 55 % mukaan. 60 % vastaajista oli sitä mieltä, että oppikirjoissa tai muissa oppiaineistoissa ei ole perinteisiä sukupuolirooleja rikkovia tekstejä eikä kuvia. 58 % vastaajista ilmoitti, että oppikirjoissa tai muussa oppiaineistoissa ei ole esimerkkejä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöistä eikä sateenkaariperheistä.

10.1.3. Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä koulussa

Vastaajista 51 % oli havainnut viimeksi kuluneen vuoden aikana vartaloon tai seksuaalisuuteen kohdistuvia ikäviä huomautuksia tai nimittelyä. 26 % vastasi, että ei ole havainnut ja 23 % ei osaa sanoa. Viimeksi kuluneen vuoden aikana 70 % oli havainnut loukkaavaa kaksimielistä tai härskiä puhetta, 19 % ei ollut havainnut ja 12 % ei osannut sanoa. 49 % vastaajista ei ollut havainnut viimeksi kuluneen vuoden aikana sosiaalisessa mediassa kuvia tai julkaisua, jotka kokisi loukkaavaksi tai ahdistavaksi. 28 % oli havainnut loukkaavia tai ahdistavia julkaisua tai kuvia ja 23 % ei osannut vastata. Vastaajista 14 % oli havainnut viimeksi kuluneen vuoden aikana havainnut epäasiallisia viestejä tai puheluja, jotka koki ahdistaviksi, 21 % ei osannut sanoa ja 65 % vastaajista ei ollut havainnut.

Viimeksi kuluneen vuoden aikana henkilökunnasta vastanneista 74 % vastanneista ei ollut havainnut lähentelyä tai fyysistä koskettelua, jonka koki epämiellyttäväksi tai ahdistavaksi. 5 % oli kokenut epämiellyttävää/ ahdistavaa lähentelyä tai fyysistä koskettelua. 12 % ei osannut sanoa.

Vastaajista 73 % ilmoitti, että seksuaalinen tai sukupuolinen häirintä ei ollut kohdistunut häneen. 55 % vastaajista oli kertonut häirintään syyllystyneelle, että hänen tulisi lopettaa ahdistavaksi tai epämiellyttäväksi koettu käytös. 59 % vastanneista ei ollut saattanut tietoa

häirinnästä henkilökunnan tietoon. 5 % vastaajista vastasi, että häirintään syyllistyi joku koulun henkilökunnasta. 55 % vastaajista oli sitä mieltä, että koulu ryhtyi riittäviin toimenpiteisiin asian selvittämiseksi, jos asia oli saatettu henkilökunnan tietoon. 94 % vastaajista ilmoitti, että häirintä oli loppunut, jos asiasta oli kerrottu koulun henkilökunnalle. Vastaajista 5 % on itse syyllistynyt viimeksi kuluneen vuoden aikana seksuaaliseen ja sukupuoleen perustuvaan häirintään.

Avoimessa vastauksessa oli mahdollisuus kuvata häirintää tarkemmin. Vastauksissa nousi esille oppilaiden kielenkäyttö toisia kohtaan. Yksi vastaajista sanoi havainneensa jotain pientä sanomista, muttei mitään vakavaa. Yhden vastaajan mukaan ei ole havainnut varsinaista häirintää. Häiritseviä yksittäisiä kommentteja ja "läppiä" kyllä. Yksi vastaajista kommentoi, että on nähty, kun joitakin henkilöitä on tönitty, potkittu yms. Yhden vastaajan mukaan oppilaiden taholta on tullut jonkin verran opettajan ulkoiseen olemukseen liittyvää alatyylisiä kommentointia ja kaksimielistä vitsailua sekä ehdottelua. Yhden vastaajan mukaan oppilailta tulee toisinaan häiritsevää kommentointia.

10.1.4. Muuta

77 % vastaajista koki, että on saanut koulussa riittävästi tietoa sukupuolten tasa-arvosta koulussa. 91 % oli sitä mieltä, että ei ollut kokenut sukupuolesta haittaa koulussa. Omaa käytöstään ei lähtisi muuttamaan 77 % vastaajista, jos olisi toista sukupuolta. Enemmistö, 81 % oli sitä mieltä, että Helilän koulu on tasa-arvoinen.

Avoimissa vastauksissa oli mahdollista kertoa, mitä muuttaisi koulussa, jotta sukupuolten tasa-arvo toteutuisi. Vastauksissa nostettiin esille, että olisi enemmän keskustelutunteja, sääntölappu. Yksi vastaajista nosti esille ympäristön paineen tyttöjen ulkonäköä kohtaan, mikä on niin voimakasta, että se vaatisi järeämpiä ja pitkäaikaisempia toimia kuin mihin itse pystyy. Toki pyrkii siihenkin omalla pienellä panoksella vaikuttamaan. Yhden vastaajan mukaan kaikkien pitäisi lopettaa ärsyttämisen. Yhdessä vastauksessa nostettiin esiin opettajien ja oppilaiden asenteet; tuntuu, että oletetaan toisesta paljon sukupuolen perusteella. Yksi lopettaisi poikien tyttöjä kohtaan suuntaaman loukkaavan käytöksen ja oppilaiden opettajia kohtaan suuntaaman loukkaavan käytöksen.

10.1.5. Millainen on tasa-arvoinen koulu (avoin vastaus)

Kaikkia kohdellaan samanarvoisesti sukupuoleen katsomatta. Ulkonäköön, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautuneisuuteen, kieleen, kulttuuriin ja mielipiteisiin neutraalisti suhtautuva ja avoimesti keskusteleva yhteisö. Kaikkia huomioiva. Ystävällinen vuorovaikutustyyli. Kaikkia kohdellaan tasa-arvoisesti. Kaikkia kunnioitetaan. Jokaista kohdellaan hyvin. Kaikki ovat ystävällisiä. Samanlaisia oletuksia kaikista ihmisistä sukupuolesta riippumatta. Kaikkia kohdeltaisiin tasa-arvoisesti ja samoin vaatimuksin riippumatta siitä, onko tyttö vai poika.

10.1.6. Mitä muuta tasa-arvoon ja sen toteutumiseen Helilän koulussa haluat kommentoida (avoin vastaus)

Etteivät tytöt ja pojat jakautuisi niin paljon sukupuolisidonnaisiin ryhmiin tytöt ja pojat. Henkilökunnan osalta tasa-arvo on kohtuullisen hyvällä tolalla. Oppilaiden kohdalla asiaan vaikuttavat huomattavasti enemmän koulun ulkoiset tekijät, joihin tietysti opettajat voivat jossain määrin, mutta äärimmäisen rajatusti vaikuttaa.

10.2. Tasa-arvo kartoitus tulokset, oppilaat

Maaliskuussa 2017 sähköisesti toteutettuun tasa-arvo kartoitukseen osallistui Helilän koulun oppilaista 311 vastaajaa, joka on 63 % oppilasmäärästä. Tyttöjä vastaajista oli 146, poikia 147, muun sukupuolisia 7 ja 11 ei halunnut vastata. Vastaajista 92 oli yhdeksännen luokan oppilaita, 91 kahdeksannen luokan oppilaita, 73 seitsemännen ja 55 kuudennen luokan oppilaita. Kysely on laadittu Opetushallituksen julkaisussa Tasa-arvo on taitolaji olleen mallin pohjalta.

10.2.1. Viihtyvyys, turvallisuus ja koulun toimintakulttuuri

Vastanneista 56 % tulee mielellään kouluun. 85 % vastanneista tuntee olonsa turvalliseksi koulussa. 66 % koki, että voi kääntyä opettajan puoleen, jos hänellä on huolia koulussa. Vastanneista oppilaista 62 % oli sitä mieltä, että Helilän koulussa jokainen olla oma itsensä ja ilmentää sukupuoltaan haluamallaan tavalla onpa hän tyttö, poika tai muunsukupuolinen.

10.2.2. Opetus ja ohjaus

Puolet oppilaista kokee, että oppilaan sukupuoli vaikuttaa siihen, miten opettaja kohtelee häntä. 77 % vastanneista ilmoitti, että viimeisen lukuvuoden aikana ei ole huomannut, että sukupuoli vaikuttaa oppilaan opintosuoritusten arviointiin. Vastaajista 61 % oli sitä mieltä, että opettajat eivät aseta erilaisia vaatimuksia oppilaan sukupuolen perusteella. 70 % vastasi, että kaikkia kannustetaan yhtä paljon sukupuolesta riippumatta. 86 % vastaajista oli sitä mieltä, että tyttöjen sallitaan ilmaista mielipiteitään tunneilla. Poikien kohdalla vastaava luku oli 75 %.

72 % Vastaajista koki, että poikia kannustetaan tekemään heitä itseään kiinnostavia oppiainevalintoja, tyttöjen kohdalla 75 %. Vastaajista 53 % oli sitä mieltä, että poikia ei rohkaista tutustumaan perinteisiin naisvaltaisiin ammatteihin. Puolestaan vastanneista 56 % oli sitä mieltä, että tyttöjä rohkaistaan tutustumaan perinteisiin miesvaltaisiin ammatteihin.

10.2.3. Oppikirjat ja muu oppiaineisto

Oppikirjoissa tai muissa opetusaineistoissa on perinteisiä sukupuolirooleja noudattavia tekstejä ja kuvia 69 %n mukaan. 76 % vastaajista oli sitä mieltä, että oppikirjoissa tai muissa oppiaineistoissa ei ole perinteisiä sukupuolirooleja rikkovia tekstejä eikä kuvia. 62

% vastaajista ilmoitti, että oppikirjoissa tai muussa oppiaineistoissa ei ole esimerkkejä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöistä eikä sateenkaariperheistä.

10.2.4. Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä koulussa

Vastaajista 38 % oli havainnut viimeksi kuluneen vuoden aikana vartaloon tai seksuaalisuuteen kohdistuvia ikäviä huomautuksia tai nimittelyä. 32 % vastasi, että ei ole havainnut ja 30 % ei osaa sanoa. Viimeksi kuluneen vuoden aikana oli havainnut loukkaavaa kaksimielistä tai härskiä puhetta 53 % vastaajista, 26 % ei ollut havainnut ja 21 % ei osannut sanoa. 55 % vastaajista ei ollut havainnut viimeksi kuluneen vuoden aikana sosiaalisessa mediassa kuvia tai julkaisua, jotka kokisi loukkaavaksi tai ahdistavaksi. 22 % oli havainnut loukkaavia tai ahdistavia julkaisua tai kuvia ja 24 % ei osannut vastata.

Vastaajista 16 % oli havainnut tai kokenut viimeksi kuluneen vuoden aikana epäasiallisia viestejä tai puheluja, jotka koki ahdistaviksi, 21 % ei osannut sanoa ja 63 % vastaajista ei ollut havainnut.

Viimeksi kuluneen vuoden aikana 58 % vastanneista ei ollut havainnut lähentelyä tai fyysistä koskettelua, jonka koki epämiellyttäväksi tai ahdistavaksi. 23 % oli kokenut epämiellyttävää/ ahdistavaa lähentelyä tai fyysistä koskettelua. 18 % ei osannut sanoa. 68 % oppilaista vastasi, ettei ole havainnut eikä kokenut seksuaalisia ehdotuksia tavalla, jonka koki ahdistavana tai epämiellyttävänä, 17 % oli kokenut ja 15 % ei osannut sanoa.

Vastaajista 73 % ilmoitti, että seksuaalinen tai sukupuolinen häirintä ei ollut kohdistunut häneen. 31 % vastaajista oli kertonut häirintään syyllistyneelle, että hänen tulisi lopettaa ahdistavaksi tai epämiellyttäväksi koettu käytös. 84 % vastanneista ei ollut saattanut tietoa häirinnästä henkilökunnan tietoon. 43 % vastasi, että häirintään syyllistyi toinen oppilas. 13 % vastaajista vastasi, että häirintään syyllistyi joku koulun henkilökunnasta. 28 % vastaajista oli sitä mieltä, että koulu ryhtyi riittäviin toimenpiteisiin asian selvittämiseksi, jos asia oli saatettu henkilökunnan tietoon. 71 % vastaajista ilmoitti, että häirintä oli loppunut, jos asiasta oli kerrottu koulun henkilökunnalle. Vastaajista 7 % on itse syyllistynyt viimeksi kuluneen vuoden aikana seksuaaliseen ja sukupuoleen perustuvaan häirintään.

Avoimessa vastauksessa oli mahdollisuus kuvata häirintää tarkemmin. Joukossa oli useita asiattomia vastauksia. Vastauksissa nousi esille opettajan eriarvoinen käytös naisia ja miehiä kohtaan. On huomattu sosiaalisessa mediassa usein vartaloon kohdistuvia nimittelyä, muttei Helilän koulussa. Huutelua ja katsomista perään.

Liikuntatunneilla jaottelut sukupuolen mukaan. Häirintä on ollut kavereiden välistä läppää. Opettajille ei voi kertoa asioita, koska heitä ei kiinnosta/ he eivät välitä. "Kaveri" lyö ja kiusaa. Jättää joukosta ulkopuolelle. Monia kiusataan vain ulkonäön tai lihavuuden perusteella. Haukutaan, otetaan kuvia ilman lupaa ja levitetään niitä.

65 % vastaajista koki, että on saanut koulussa riittävästi tietoa sukupuolten tasa-arvosta koulussa. 82 % oli sitä mieltä, että ei ollut kokenut sukupuolesta haittaa koulussa. Omaa käytöstään ei lähtisi muuttamaan 54 % vastaajista, jos olisi toista sukupuolta. Enemmistö, 61 %, oli sitä mieltä, että Helilän koulu on tasa-arvoinen.

Avoimissa vastauksissa oli mahdollista kertoa, mitä muuttaisi koulussa, jotta sukupuolten tasa-arvo toteutuisi. Vastauksissa nousi esille seuraavia asioita: vaatetuksen hyväksyminen, tytötkin saisivat pukeutua vapaasti, jos pojat saavat olla ilman paitaa, nimen muutos, kuria tiukemmaksi, irrelevantteja kommentteja tai käyttäytymistä ei suvaita. Huumori on erikseen. Opettajien tasa-arvoinen käytös kaikkia kohtaan eikä eräiden oppilaiden ns. suosimista sukupuolen mukaan, liikunnassa tehtäisiin samoja asioita, enemmän opetusta esim. transsukupuolisuudesta. Moni on vielä sitä mieltä, että sukupuolia on kaksi ja homous on väärin, opettajat voisivat kiinnittää huomiota luokan ryhmäjakoihin ja pari tehtäviin, poikien ja tyttöjen välistä yhteistyötä, tasa-arvosta voisi puhua enemmän koulussa, että kaikki ymmärtäisivät enemmän, molemmilta sukupuolilta odotetaan saman verran, tytöillä ja pojilla samat säännöt ja odotukset.

10.2.5. Millainen on tasa-arvoinen koulu? (avoin vastaus)

Hyvä, missä kaikki ovat samanarvoisia. Kaikkia kunnioitetaan ja kaikki saavat olla omia itsejään. Kaikki saavat samaa kohtelua. Kiva. Tasa-arvoisessa koulussa kohdellaan kaikkia samanarvoisina niin opettajien kuin oppilaidenkin kesken. Hyvä olla, kiva tulla kouluun, voi olla oma itsensä ja kukaan ei tuomitse esim. sukupuolen perusteella. Koulu, jossa kaikkia kohdellaan samanarvoisesti, sukupuolella ei ole merkitystä, seksuaalisella suuntautumisella ei ole merkitystä. Missä kaikki otetaan huomioon ja kaikkia arvostetaan. Kaikkia autetaan tunneilla tasapuolisesti. Kaikkia rangaistaan ja kohdellaan samoin. Kaikki oppilaat saman arvoisia eikä kukaan toista tärkeämpi. Missä ei ole väliä, oletko tyttö vai poika eli voit tehdä kaikkea samaa mitä toinenkin sukupuoli. Kaikki hyväksytään ja heitä kohdellaan itselleen parhaaksi kokemallaan tavalla. Ketään ei syrjitä. Siellä ei kiusata ketään ja kaikki saavat olla omanlaisiaan. Sellainen, missä kaikki ottavat vastaan kaikkia ja kohtelevat samalla tavalla muita eli ollaan ystävällisiä kaikille. Sellainen, jossa oppilaiden tai opettajien käyttäytymiseen/arviointiin yms. ei vaikuta sukupuoli(roolit). Sellainen, jossa ei syrjitä tyttöjä, poikia tai ylipäättään eri sukupuolta olevia. Ei arvioida ketään sukupuolen tai ulkonäön perusteella.

Tasa-arvoinen koulu on sellainen koulu, missä ei moitita/kiusata toisen sukupuolen, ihonvärin tai ulkonäön takia. Tasa-arvoisessa koulussa kukaan ei tunne oloaan epämiellyttäväksi. Sukupuolineutraali. Sellainen jossa kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet sekä hyvä olla. Kaikilla olisi samat olosuhteet, edut ja haitat. Rehti ja avulias. Arvostetaan jokaisen omaa tuntemusta omasta sukupuolesta. Missä kaikilla on oikeus opiskella kaikkia aineita ja oppilaita kohdeltaisiin yhtä hyvin. Missä tummia, maahanmuuttajia yms ei solvattaisi.

10.2.6. Mitä muuta tasa-arvoon ja sen toteutumiseen Helilän koulussa haluat kommentoida? (avoin vastaus)

Yhden vastaajan mukaan koulu on ihan hyvä koulu ja tasa-arvoinen. Muutamissa vastauksissa tuotiin esille, että tasa-arvo on turhaa. Useammassa kommentissa esitettiin toiveena, että opettajat kohtelevat kaikkia tasa-arvoisesti ja asiallisesti. Joillakin opettajilla on vanhentunut käsitys tästä sukupulirooliasiaista. Terveystiedon tunneille lisää opetusta sukupuolen ja seksuaalisuuden moninaisuudesta. "Pojat on poikia" -asenne pois. Yhden vastaajan mukaan Helilän koulussa ei ole hyvä olla eikä tasa-arvoa ole. Kaikkien kuuluisi saada olla omia itsejään sukupuolesta riippumatta. Joka ikisen hyvä persoonallisuus pitää hyväksyä. Tyttöjen puhelimen käyttöön samat säännöt kuin pojillekin. Voisi parantaa tyttöjen ja poikien välejä kavereina.

11. TAVOITTEET

Helilän koululle on tavoitteet laadittu yhteistyössä oppilaskunnan ja tukioppilaiden kanssa.

Seksuaaliseen ja sukupuoliseen etenkin sanalliseen häirintään puuttuminen.
(ohr+oppilaskunta)

Tavoitteena on, että Helilän koulussa ei syrjitä ketään sukupuolen perusteella ja oppilaita kohdellaan tasapuolisesti. (Tukarit+oppilaskunta)

Oppilaat toivovat, että esimerkiksi tehtävien tekemisen auttamisessa opettaja ”ei tule iholle”, vaan neuvoisi oppilasta hieman etäämmältä.

12. TOIMENPITEET

Keväällä järjestetään luokanvalvojantunti, jossa käydään läpi tasa-arvosuunnitelmaa oppilaiden kanssa. 7.-luokkalaisille on syksyllä teatteriesitys yhteistyössä seurakunnan erityisnuorisotyön kanssa *Miltä tuntuu* -teatteriesityksen ja työpajan esitykseen liittyen, jossa käsitellään toisen kunnioittamista.

Seurakunnan erityisnuorisotyö järjesti syksyllä 2017 *Miltä tuntuu* -teatteriesityksen ja siihen liittyvän työpajan. Luokissa ei ole tutustuttu koulun tasa-arvosuunnitelmaan. Oppilaskunnan hallitus ja tukarit ovat käsitelleet ja kommentoineet tasa-arvosuunnitelmaa.

13. SEURANTA

Helilän koulussa järjestetään keväällä 2018 laajempi kartoitus tasa-arvoon ja kouluhyvinvointiin liittyen sekä oppilaille että henkilökunnalle. Väistöjärjestelyjen ja uuden koulun takia emme ehtineet toteuttaa tasa-arvokyselyä kevään 2018 aikana. Kysely

järjestetään keväällä 2019.